

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології

Новак Ж. М., Діордієва І.П.

**Методичні рекомендації
до написання курсової роботи з дисципліни
«НАСІННИЦТВО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»**

Умань – 2019 р.

Новак Ж. М., Діордієва І.П.

Методичні рекомендації до написання курсової роботи з дисципліни «Насінництво сільськогосподарських культур» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня магістр зі спеціальності 201 «Агрономія», спеціалізації „Насінництво та насіннезнавство” – Умань. – 2019 р. – 12 с.

Рекомендовано до видання кафедрою генетики, селекції рослин та біотехнології УНУС (протокол № 1 від “30” серпня 2019 року) та науково-методичною комісією Уманського НУС факультету агрономії (Протокол № 2 від “12” вересня 2019 року)

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Навчальним планом передбачено виконання студентами V курсу факультету агрономії курсової роботи з дисципліни «Насінництво сільськогосподарських культур» у вигляді реферату на основі літератури з даної теми. Написання курсової роботи дозволяє студентам поглибити і закріпити теоретичні знання з найбільш складних та важливих розділів програми, а також систематизувати знання з насінництва та його правової бази.

При виконанні курсової роботи студент вчиться самостійно працювати з літературою, розширює свої знання з ведення системи насінництва певної культури, а також контролю в цій галузі.

ЗБІР І ПІДГОТОВКА МАТЕРІАЛУ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Одержавши тему курсової роботи, студент повинен скласти її план, користуючись рекомендованим планом і погодити його з викладачем. Спочатку студент повинен опрацювати навчальну літературу з теми курсової роботи, довідники, а потім згідно рекомендованого списку основної літератури та каталогів бібліотеки підібрати літературу для кожного розділу курсової роботи. Джерела літератури (не менш, ніж 15-20) повинні бути систематизовані, вивчені і занотовані.

НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Користуючись зібраним матеріалом студент приступає до написання курсової роботи.

Рекомендований план:

ВСТУП

1. СИСТЕМАТИКА, ПОХОДЖЕННЯ, БОТАНІЧНИЙ ОПИС І БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ

- 1.1. Систематика
- 1.2. Походження
- 1.3. Ботанічний опис
- 1.4. Біологічні особливості

2. НАСІННИЦТВО КУЛЬТУРИ

- 2.1. Вимоги до насінництва еліти
- 2.2. Ланки насінництва
- 2.3. Особливості агротехніки на насінницьких посівах

3. ПОЛЬОВЕ ІНСПЕКТУВАННЯ

- 3.1. Організація робіт
- 3.2. Техніка інспектування насінницьких посівів

4. ДЕРЖАВНИЙ НАСІННЄВИЙ КОНТРОЛЬ

- 4.1. Причини погіршення сортів
- 4.2. Сортозаміна та сортооновлення
- 4.3. Державний насінневий контроль
- 4.4. Стандартизація й сертифікація насіння

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

У вступі студент коротко описує народно-господарське значення культури, висвітлює роль насінництва та контролю за ним, вказує на мету і завдання курсової роботи. Обсяг – до двох сторінок.

У першому розділі «Систематика, походження, ботанічний опис і біологічні особливості культури» висвітлюється належність культури до певної

родини, перераховуються види; вказуються центри походження, ботанічні та морфологічні характеристики. У підрозділі «Біологічні особливості» поряд з вимогами культури до ґрунтово-кліматичних факторів, тривалістю вегетації, строками проходження фаз розвитку рослин вказуються особливості цвітіння та розмноження (самозапильна чи перехреснозапильна культура).

Написання другого розділу «Насінництво культури» передбачає опис вимог до насіння різних категорій насіння та до ланок насінництва. Вказується, які об'єкти господарювання мають право займатися вирощуванням певної категорії насіння; подаються особливості агротехніки на насінницьких посівах.

Розділ 3 «Польове інспектування» повинен висвітлити організацію польового інспектування: які посіви підлягають інспектуванню, ланки насінництва, що підлягають інспектуванню, хто і в якому порядку його проводить. Наводиться техніка інспектування насінницьких посівів: обсяги насінницьких площ, напрям руху інспектора та кількість рослин, що перевіряються, документ, що засвідчує результат польового інспектування.

У розділі «Державний насінневий контроль» вказується інстанція, що проводить державний контроль у насінництві; переліковуються права державних інспекторів; розкриваються та описуються причини погіршення сортів; студент повинен описати порядок та тривалість сортозаміни і сортооновлення; наводяться чинні стандарти на насіння.

У висновках необхідно дати загальну оцінку насінництва в Україні, вказати на перспективи та недоліки і висвітлити свої пропозиції.

Після висновків і пропозицій ставиться дата і особистий підпис автора.

У кінці курсової роботи наводиться список джерел використаної літератури, на яку є посилання в тексті. Автори у даному списку розміщуються по мірі згадування в тексті.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

У курсовій роботі повинні бути відображені всі розділи, передбачені методичними вказівками і погодженим планом.

Об'єм курсової роботи не повинен перевищувати 30 сторінок рукописного тексту.

Студенти зобов'язані здати курсову роботу одночасно із закінченням теоретичного курсу з дисципліни «Насінництво сільськогосподарських культур» і захистити її до здачі екзамену з дисципліни. Оцінка заноситься до залікової книжки та є допуском до здачі екзамену.

Курсова робота повинна включати у вказаній послідовності титульний лист, зміст, основну частину та список джерел використаної літератури.

Титульна сторінка оформлюється за зразком, наведеним у додатку методичних вказівок.

Заголовки питань змісту повинні відповідати заголовкам у тексті без змін. Проти кожного заголовку у правій стороні листа змісту вказується сторінка, на якій розміщується цей заголовок у тексті.

Текст або табличний матеріал розміщується на одній стороні листів паперу формату А4 із залишенням полів зліва 25мм, зверху, знизу і справа — 20мм.

Усі терміни і скорочення пишуться за загальноживаними правилами, а ілюстрований матеріал у вигляді таблиць і рисунків нумерується за видами окремо.

Номери сторінок проставляються у верхньому правому куті починаючи з третьої (титульна сторінка враховується як перша, «Зміст» - друга, але вони не нумеруються).

«Зміст», «Вступ», назви розділів курсової роботи, «Висновки і пропозиції», «Список використаної літератури» та «Додатки» починаються з нової сторінки. Підрозділи одного розділу продовжують одну сторінку, між ними знаходиться один додатковий інтервал.

Курсова робота повинна бути написана грамотно, з акуратним виправленням допущених помилок.

ОБ'ЄКТАМИ ПІД ЧАС НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

МОЖУТЬ БУТИ:

1. Пшениця озима
2. Тритикале озиме
3. Жито озиме
4. Пшениця яра
5. Ячмінь ярий
6. Тритикале яре
7. Овес
8. Горох
9. Соя
- 10.Просо
- 11.Гречка
- 12.Самозапилені лінії кукурудзи
- 13.Прості гібриди-батьківські форми кукурудзи
- 14.Гібридиів першого покоління кукурудзи
- 15.Сорти-популяції соняшнику
- 16.Батьківські форми гібридів соняшнику
- 17.Міжлінійні гібриди соняшнику товарного призначення
- 18.Картопля
- 19.Ріпак озимий
20. Ріпак ярий
- 21.Люцерна
- 22.Еспарцет
- 23.Конюшина лучна
- 24.Злакові трави
- 25.Сорти буряків цукрових
- 26.Гібриди буряків цукрових на стерильній основі

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гаврилюк М.М. Основи сучасного насінництва / М.М. Гаврилюк. – К.: ННЦ ІАЕ, 2004. – 256 с.
2. Інструкція з апробації сортових посівів зернових, зернобобових, круп'яних, олійних, прядивних культур, багаторічних і однорічних кормових трав / М.М. Гаврилюк, В.Г. Чайка, М.О. Кіндрук, Ю.І. Буряк та ін. – 2-е вид., зі змінами та доповненнями. – К.: Аграрна наука, 2003. – 72с.
3. Їжик М. К. Сільськогосподарське насіннізнавство. Реалізація потенційних можливостей насіння / М. К. Їжик. – Х., 2001. – Ч. 2. – 117 с.
4. Закон України "Про насіння та садивний матеріал" // Голос України – 2003. – 28 січня.
5. Жатова Г. О. Загальне насіннізнавство: навчальний посібник / Г. О. Жатова. – Суми : Університетська книга, 2009. – 273 с.
6. Злобін Ю. А. Курс фізіології і біохімії рослин / Ю. А. Злобін. – Суми: Університетська книга. – 2004. – 458 с.
7. Зозуля О. П. Селекція і насінництво польових культур / О. П. Зозуля, В.С.Мамалига. – К. : Вища школа, 1994. – 411 с.
8. Киндрук Н. А. Экологические основы семеноводства и прогнозирования урожайных качеств семян озимой пшеницы / Н. А. Киндрук, Л.К. Сечняк, О. К. Слюсаренко. – К.: Урожай, 1990. – 183 с.
9. Козьмина Н. М. Зерноведение (с основами биохимии растений) / Н.М. Казьмина, В. А. Гунькин, Г. М. Сусянок. – М.: Колос, 2006. – 462 с.
10. Макрушин М. М. Насіннізнавство польових культур / М. М. Макрушин. – К.: Урожай, 1994. – 204 с.
11. Селекція і насінництво сільськогосподарських рослин: Підручник / М.Я. Молоцький, С.П. Васильківський, В.І. Князюк, В.А. Власенко. – К.: Вища освіта, 2006. – 463 с.: іл.

- 12.Микитенко А.П., Насінництво багаторічних трав / А.П. Микитенко, М.П. Половий. – К., Урожай, 1976. – 184 с.
- 13.НАКАЗ 29.05.2003 № 152 Про затвердження Порядку проведення атестації суб'єктів господарювання на право виробництва та реалізації насіння і садивного матеріалу. Положення про Державний реєстр виробників насіння і садивного матеріалу / Верховна рада України. – Офіц. вид. – К.: Парпом вид-во, 2003.–58с.
- 14.Козубенко Л.В. Насінництво кукурудзи: Методичні рекомендації / Л.В. Козубенко, М.М. Чупіков, Т.П. Камишан та ін. – Харків, 2004. – 66с.
- 15.Гаврилюк М.М.Насінництво й насіннезнавство польових культур / [за ред. М. М. Гаврилюка]. – К.: Аграрна наука, 2007. – 214 с.
- 16.Кіндрок М. О.Насінництво й насіннезнавство зернових культур / [за ред. М. О. Кіндрука]. – К.: Аграрна наука, 2003. – 238 с.
- 17.Гаврилюк М. М.Насінництво й насіннезнавство олійних культур / [за ред. М. М. Гаврилюка]. – К.: Аграрна наука, 2002. – 221 с.
- 18.Кириченко В.В. Насінництво соняшнику: Методичні рекомендації / В.В. Кириченко, К.М. Макляк, З.К. Аладьїна та ін. / – Харків, 2003. – 79с.
- 19.Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості. Державний стандарт (ДСТУ 4128-2002). – К. : Держспоживстандарт України, 2003. – 173с.
- 20.Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості. Технічні умови. ДСТУ 2240-93. – К.: Держстандарт України, 1994. – 73 с.
- 21.Насіння сільськогосподарських культур, Терміни та визначення. ДСТУ2949-94. – К.: Держстандарт України, 1995. – 63 с.
- 22.Кириченко В.В. Пам'ятка насіннику: Методичні рекомендації по вирощуванню високоякісного насіння сільськогосподарських культур / В.В. Кириченко, Ю.І. Буряк, Л.В. Бондаренко та ін./ – 2-е вид., зі змінами та доповненнями. – Харків, 2006. – 86 с.
- 23.Кириченко В.В. Пам'ятка насіннику: Методичні рекомендації по вирощуванню насіння багаторічних трав у Харківській області /

- В.В. Кириченко, Ю.І. Буряк, Л.В. Бондаренко та ін. – Харків, 2004. – Ч.ІІІ. – 35 с.
24. Кириченко В.В. Пам'ятка насіннику: Методичні рекомендації по збиранню посівів сільськогосподарських культур, післязбиральній обробці, зберіганню і передпосівній підготовці насіння / В.В. Кириченко, Ю.І. Буряк, В.Г. Діндорого та ін. – Харків, 2003. – 4.1. – 53 с.
25. Чупіков М.М. Пам'ятканасіннику: Методичні рекомендації по збиранню, післязбиральній обробці, зберіганню гібридного насіння кукурудзи / М.М. Чупіков, Л.В. Козубенко, Т.П. Камишан та ін. – Харків, 2004. – Ч.V. – 15 с.
26. Марченко М.М. Пам'ятка насіннику. Методичні рекомендації по проведенню апробації сортових посівів сільськогосподарських культур в господарствах усіх форм власності у Харківській області / М.М. Марченко, П.М. Удянський, Ю.І. Буряк та ін. – Харків, 2004. – Ч.IV. – 20 с.
27. Марченко М.М. Пам'ятка насіннику. Організація насінневого контролю та відносини суб'єктів насінництва щодо використання, захисту, відчуження і припинення дії права на сорти рослин / М.М. Марченко, П.М. Удянський, В.Ф. Садівничий, Ю.І. Буряк та ін. – Харків, 2005. – Ч.V. – 23 с.
28. Гаврилюк М.М. Порядок організації насінневого контролю суб'єктами насінництва в Україні / За редакцією М.М. Гаврилюка (видання друге, доповнене). – К.: Аграрна наука, 2003. – 51 с.
29. "Про внесення змін до Закону України "Про охорону прав на сорти рослин" Закон України від 17 січня 2002 року – К., 2002. – № 2986-ІІІ. – 32 с.
30. "Про насіння і садивний матеріал" Закон України від 26 грудня 2002 року – К., 2002. – № 411 –ІV. – 22 с.
31. Шемавн'юв В. І. Насінництво польових культур / В. І. Шемавн'юв, Н.І. Ковалевська, В.В. Мороз — Дніпропетровськ, 2004. — 230 с.

Додаток А

Титульний лист

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Факультет агрономії

Кафедра генетики,

селекції рослин та біотехнології

ДО ЗАХИСТУ ДОПУСКАЄТЬСЯ

КОВАЛЕНКО МАРІЯ ІВАНІВНА

НАСІННИЦТВО ЛЮЦЕРНИ

Курсова робота з дисципліни

«Насінництво сільськогосподарських культур»

Виконав — студентка 53нм групи

Коваленко М. І.

Перевірив – доцент Новак Ж.М.

УМАНЬ – 2019

